

RODINNÝ DOM K2

KYNCEĽOVÁ

PAULÍNY HOVORKA ARCHITEKTI

REPORTÁŽ Z DOMU
PRE SENIOROV

... NA ARCHITEKTONICKOM TREKU...

Motto: Keď sa z Everestu stáva korzo a púťová atrakcia, možno alternatívou bude cesta na K2.

Vznik tohto domu som sledoval dlhší čas so záujmom. Jednak vznikol neďaleko (cca 2 km od môjho ateliéru), jednak poznám autorov (aj pracovne, aj osobne), a tak som tušil, že výsledok by mohol byť zaujímavý. Nesklamal som sa a nedávno som mal možnosť podrobnejšie spoznať, ako to dopadlo. Skúsím sa podeliť s mojimi pocitmi z domu K2, ako ho autori nazvali.

Mohol vzniknúť iba tu, na tomto mieste, nie je prenositeľný, úplne presne reaguje na miestny terén a lokálne podmienky (dom v diagonálnom svahu) i na zadanie. Je susedom predchádzajúceho podobného diela od ateliéru PHA, ktoré takisto pred časom zaujalo odbornú verejnosť. Geometria pozemku sa odrazila v priestorovom koncepte formovania samotných hmôt a objemov. V návrhu usporiadania vnútorných priestorov a ich vzájomnej väzbe. Je tu vytvorený „Raumplan“, citlivo prevládajúci jednotlivé vnútorné priestory a pracujúci s objemami vo všetkých troch dimenziách.

Týka sa to jednak samotného formovania objektu (stúpajúca špirála), ako aj vnútornej dispozície a geometrie prvkov (stien a stropov), ktoré ju vymedzujú.

Okrem narábania s hmotami stojí za zmienku aj práca so svetlom. Zaujalo ma nielen sekundárne, ale až terciárne umožnenie prieniku prirodzeného svetla hlboko dovnútra dispozície (sanita). Vôbec, celý dom, napriek určitej robustnosti a primknutiu k terénu, pôsobí veľmi svetlo, optimisticky a vzdušne.

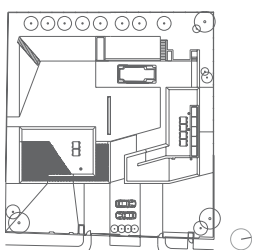
Vznikol s pomerne presnou špecifikáciou účelu. Dom pre dvoch aktívnych, pracujúcich seniorov. Okrem centrálneho obytného priestoru, spálne a príslušenstva bola ešte požiadavka na pracovňu (transformovateľnú na hostovskú izbu) a garáž. Je tu tiež dostatok toho, čo väčšinou v podobných stavbách chýba – slušne dimenzované a integrované technické a odkladacie priestory (navyše

aj záhradná pivnica mimo vlastného domu, ktorá je zároveň opornou konštrukciou terénnych úprav).

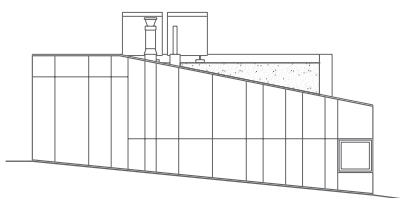
Konštrukcia objektu je masívna, monolitická ocelobetónová, s vonkajším zateplením minerálnou vatou. Fasádu tvorí odvetrávaný obklad z veľkoplošných sklocementových (betónových) dosiek, ukotvených na kovovú podkonštrukciu. Na výplne otvorov bol použitý úsporný hliníkový zasklievací systém s izolačnými trojsklami. Okrem dôrazu na energetickú úspornosť autori zvažovali aj vplyvy insolácie (preto boli použité okná s primeraným g faktorom). Rámy veľkoplošného zasklenia sú tam, kde sa dá, zapustené v konštrukcii. Má to dva významy. Estetický – minimalizácia netransparentných prvkov zasklenia (dematerializácia priehľadných častí fasády) – a takisto to zlepšuje teplotné parametre. Možno je škoda, že dom nezrealizovali v pasívnom energetickom štandarde. Návrh i konštrukcia k tomu priamo vyzývajú. Boli by potrebné iba drobné úpravy v obvodovej konštrukcii a riadená výmena vzduchu s rekuperáciou. Tak by vznikol ideálny vzorový príklad aj pre tieto typy stavieb, kde realizácií so silným autorským vkladom a suverénnou výslednou formou nie je až tak veľa. Požiadavky investorov však boli iné.

Silnou stránkou projektu je nasadenie architektov v snahe o celostné uchopenie riešenia. Z výsledku je zrejmé, že sa návrhu venovali v celom rozsahu. Veľmi dobrý je nielen základný koncept, výborné sú aj detaily. Autorský vklad je viditeľný od etapy analýzy špecifik pozemku, cez architektonický koncept, dispozíciu a prevádzku, modeláciu hmôt a priestorov, návrh konštrukčného riešenia a technických detailov, návrh nábytku a vnútorného zariadenia až po drobné detaily (až do takej miery ako napr. revízne dvierka na bleskozvod vo fasáde...), úpravy exteriéru... Takýto komplexný prístup a dopovedanie do konečného výsledku aj v realizácii sú v praxi ojedinelé. Na Slovensku by sa podobné príklady dali spočítať na prstoch jednej ruky. Nie je to dom vhodný pre všetkých seniorov, na to je príliš špecifický. Je to dom pre moderných, rozhladených obyvateľov. Zdá sa, že tu sa takí našli. Je (jeho koncept) však neporovnateľne lepší, racionálnejší a primeranejší na bývanie ako to, čo si nielen seniori teraz stavajú. Dom nie je veľký. Je primeraný. Je racionálne navrhnutý. Keď to porovnáme so štandardnými domami, môžeme ho chápať aj

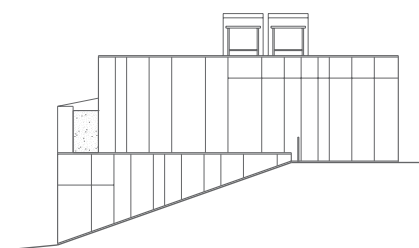

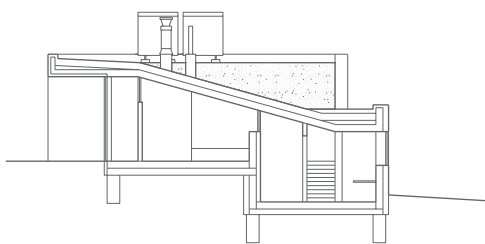
SITUÁCIA

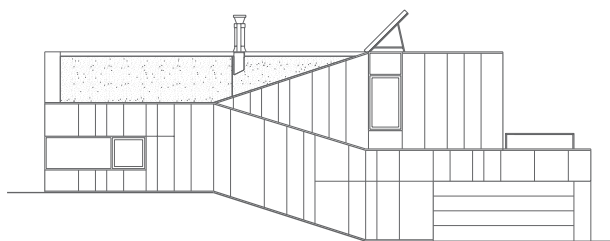
POHLAD JUŽNÝ

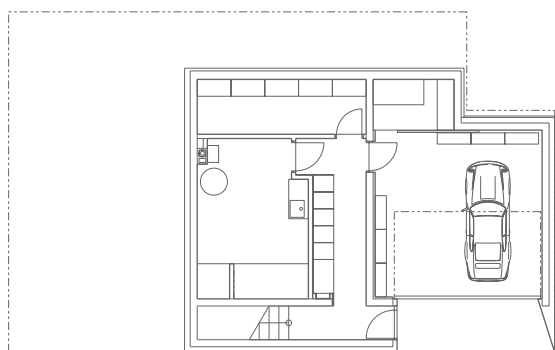
POHLAD SEVERNÝ

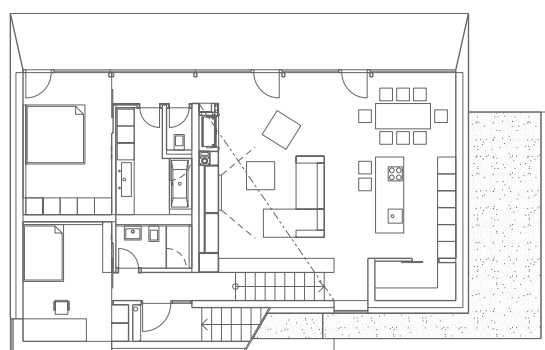
REZ PRIEČNY

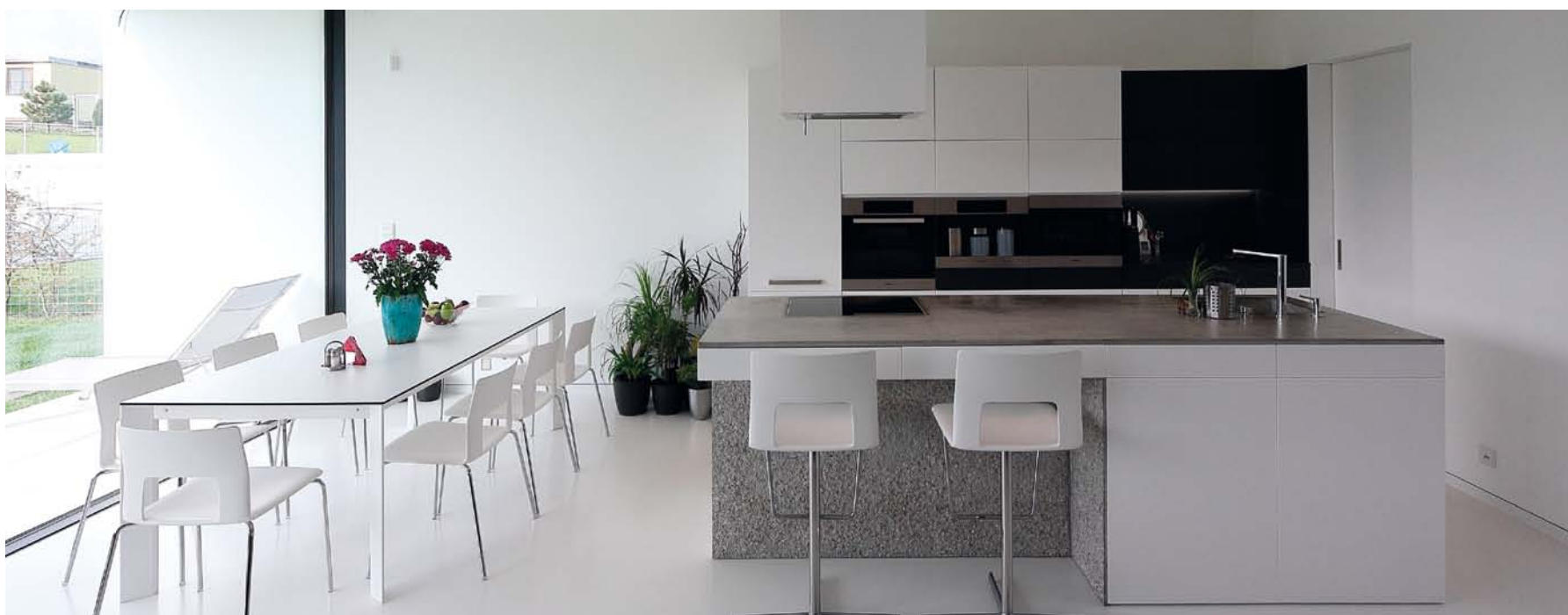
POHLAD VÝCHODNÝ

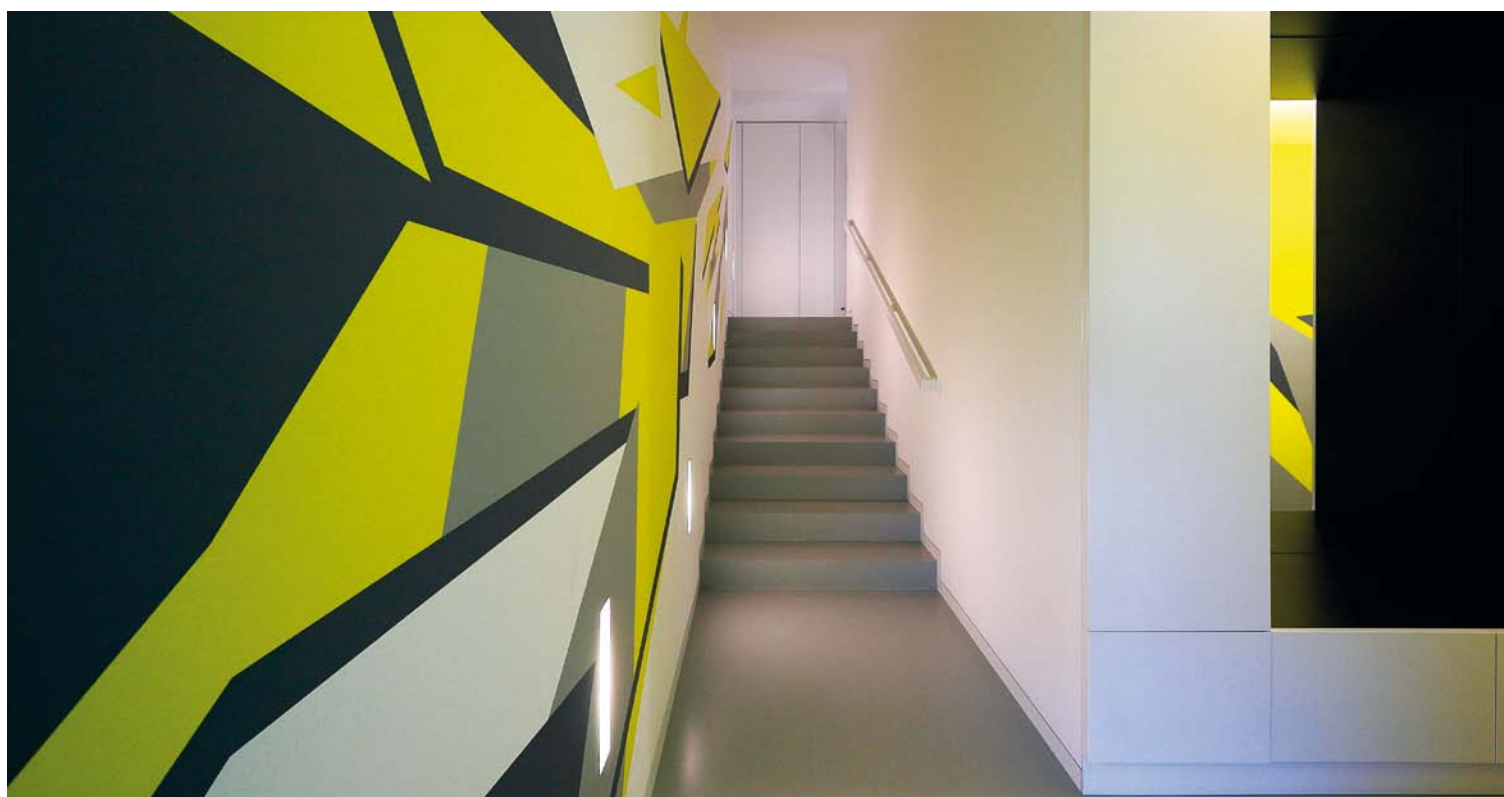

1. PP

1. NP

ako príklad toho, ako môže individuálny návrh na mieru optimálne premietnuť požiadavky klientov do vysoko účelnej formy. Zároveň formy vysoko elegantnej. Nie je to svojoľná formálna exhibícia. Každý prvok má svoj dôvod i účel. Cieľom je komfortné bývanie pre majiteľov. V tomto konkrétnom prípade kvalita spracovania, štandard zariadenia i nasadená energia do prípravy a realizácie prekračuje úroveň, s ktorou sa bežne stretávame. Výsledok je excelentný.

Spolupráca architektov a klientov však môže slúžiť aj ako univerzálnejší vzor. Takto by to malo fungovať bežne, pri každom návrhu. Kľúčový je architektonický návrh (najmä, ak je majstrovský). V podobnom dome by som si aj ja vedel predstaviť moju seniorskú kariéru aj veľmi príjemné bývanie. Uplatnený prístup i architektonický koncept nemusí byť o nič

drahší, ako je bežná stavebná produkcia. Základný vplyv na výslednú cenu majú použité materiály. Ak je architektonický koncept a výsledné usporiadanie podobne čisté, s minimalizáciou nefunkčných priestorov, tak sa kvalitné bývanie s individuálnym návrhom dá zrealizovať aj veľmi úsporne – za prostriedky porovnateľné s bežnou „katalógovou“ produkciou, avšak s neporovnateľne vyššou kvalitou bývania, reagujúcou na špecifiká lokality i potreby obyvateľov.

Pri plánovaní treku sa oplatí vydať sa nie väčšinou cestou.

Štefan Moravčík

DOM K2

KYNCELOVÁ

Autori: Branislav Hovorka, Martin Paulíny / PAULÍNY HOVORKA
ARCHITEKTI

Spolupráca na interiéroch stavby: Zuzana Reháková

Statika: Pavol Hubinský

Plocha pozemku: 1 086 m², zastavaná plocha: 223,8 m²

Úžitková plocha: 204,9 m², celková plocha: 251,6 m²

Projekt: 2009 – 2011, realizácia: 2010 – 2013

Foto: Branislav Hovorka

Vybavenie interiéru atypickým nábytkom vrátane interiérových dverí
dodala a realizovala spoločnosť DL INTERIER, s.r.o., www.dlinterier.sk

PAULÍNY HOVORKA ARCHITEKTI

www.pha.sk

Branislav Hovorka *1973 Banská Bystrica _1998 FA STU Bratislava
Martin Paulíny *1973 Banská Bystrica _1997 FA STU Bratislava

Oplotenie a brány dodala a montovala firma REMO spol. s r.o., www.remo-handlova.sk

Liate epoxidové podlahy realizovala spoločnosť 4 IMAGE s.r.o., www.liatepodlahy.sk

Veľkoplošné keramické obkladové dosky dodala spoločnosť inCERAM, www.inceram.sk